

1 Forslag fra resolusjonskomiteen. Psykisk helse for barn- og unge er sendt inn av Viken, Møre og
2 Romsdal, Rogaland og Unge Høyre.

3

4 **LØFT FOR BARN OG UNGES PSYKISKE HELSE**

5 Høyre mener at terskelen for å få psykisk helsehjelp må være lav, og hjelpen må være tilgjengelig i
6 barn og unges nærmiljø. Uavhengig av alvorlighetsgrad, må ungdom med psykiske helseutfordringer
7 tas på alvor, og møtes med respekt og profesjonalitet. Innsatsen må settes inn tidligst mulig. Et godt
8 lavterskeltilbud er viktig for at unge oppsøker hjelp før små problemer blir for store. Høyre ønsker
9 derfor å opprette en digital helsesykepleiertjeneste, i tillegg til flere lavterskeltilbud i kommunene.

10 Det er for få gutter som oppsøker og får den hjelpen de trenger. Mange sier de sliter med å finne en
11 de tør å betro seg til, og som forstår problemene de har. Høyre mener at flere mannlige
12 helsesykepleiere kan bidra til å senke terskelen for gutter til å oppsøke hjelp.

13 Alle vil oppleve perioder i livet som oppleves vanskelige, uten at dette skal sykliggjøres. Livsmestring
14 handler om at barn skal være rustet til å håndtere livets naturlige oppturer og nedturer. Det er mye
15 som ligger innenfor normalen. Derfor har Høyre sikret at livsmestring blir et tverrfaglig tema når
16 læreplanene i skolen fornyes. Samtidig mener Høyre at sivilsamfunnet har en avgjørende rolle for å
17 gjøre barn rustet for fremtiden. Gjennom familien, frivilligheten og god opplæring sikrer vi at barn og
18 unge får kunnskap om alvorlige psykiske problemer, og gir dem verktøy til å håndtere ulik
19 utfordringer livet byr på.

20 Ungdom tilbringer mesteparten av tiden sin på skolen. Derfor er også skolen en viktig arena for
21 forebygging og hjelp med psykiske lidelser hos unge. Tilbud må også sikres utenfor skolene for elever
22 som har falt fra i videregående opplæring. For eksempel den fylkeskommunale oppfølgingstjenesten
23 bør gjennomgås i de enkelte fylker. Vi vil oppfordre kommunene til å benytte de økte midlene til å
24 forbedre lavterskeltilbudene til barn og unge.

25 Mobbing, trakassering og utenforskap bidrar til unges psykiske lidelser.. Det siste året har samfunnet
26 tatt et oppgjør med seksuell trakassering og maktmisbruk gjennom «metoo». Barn og unge har ikke i
27 like stor grad hatt den samme bevisstgjøringen. Mange opplever at seksualundervisningen er delvis
28 utdatert og tar ikke for seg viktige og sentrale elementer som grensesetting for seg selv og andre i
29 tilstrekkelig grad. Høyre mener seksuell trakassering og seksuell grensesetting må inn i læreplaner i
30 hele utdanningsløpet.

31 Ungdom utsettes for en ny type kroppspress gjennom sosiale medier. Kroppspress er en av årsakene
32 til at en stadig større andel unge sliter psykisk. Høyre mener at barn og unge må lære hva som er
33 realistiske kroppsidealer. I skolen må barna lære om hvordan kroppspress og usunne idealer skapes
34 og kan forebygges.

35 Stadig flere bloggere og profesjonelle påvirkere reklamerer for kosmetiske inngrep gjennom sosiale
36 medier. En stor andel av leserne er unge. Det er problematisk at mange av forbildene deres lovlig
37 promoterer rabatter på kosmetiske inngrep, og dermed senker terskelen for å utføre unødvendige
38 inngrep. Normaliseringen av dette fører til et unødvendig stort kroppspress. Høyre vil derfor innføre
39 et forbud mot markedsføring av kosmetiske inngrep.

40 Gjennom Helsedirektoratets ordning med gratis kondomer har alle gutter uansett alder tilgang til fri
41 prevensjon. Jenter over 16 år har i tillegg rett på gratis eller sterkt rabatterte hormonell prevensjon.

42 Dette gjelder ikke for jenter under 16 år, som må betale fullpris for hormonell prevensjon på lik linje
43 med voksne kvinner.

44 Å inkludere ungdom under 16 år i bidragsordningen gir unge et incentiv til å oppsøke helsepersonell.
45 Først og fremst for å få prevensjon som er tilpasset hver enkelt, men det gir samtidig helsepersonell
46 bedre mulighet til å snakke med jenter om grensesetting og beskyttelse mot seksuelt overførbare
47 sykdommer.

48

49 **Høyre vil:**

- 50 • Redusere ventetidene innen psykisk helsevern for barn og unge.
- 51 • Forske mer og kartlegge årsakene til at flere, særlig unge, sliter psykisk.
- 52 • Videreføre storsatsing på helsestasjons- og skolehelsetjenesten.
- 53 • Sikre alle barn tilgang på legetjenester ved å fjerne egenandelen hos fastlege for ungdom
54 mellom 16 og 18 år
- 55 • Sikre samhandling mellom skolehelsetjenesten, kommunens øvrige helsetjeneste og
56 spesialisthelsetjenester.
- 57 • Foreslå at formålet til skolehelsetjenesten skal utvides til også å omfatte behandling og
58 oppfølging.
- 59 • Opprette en digital helsesykepleiertjeneste for barn- og unge. Dette skal gjøres blant annet
60 gjennom å legge til rette for å utvikle digitale kontaktflater mellom helsepersonell og barn og
61 unge, herunder DIGI UNG, selvhjelpsverktøy og internettassistert behandling.
- 62 • Etablere flere lavterskeltilbud uten timebestilling i kommunene, slik som rask psykisk helse.
- 63 • At skolehelsetjenesten skal få muligheten til å henvise elever direkte til psykolog ut fra gitte
64 retningslinjer.
- 65 • Videreføre satsningen for å bygge opp den kommunale psykologtjenesten, slik at alle barn og
66 unge får et godt lavterskeltilbud i nærhet til hjemmet.
- 67 • Jobbe for å få flere mannlige helsesykepleiere og videreutvikle prosjektet menn i helse.
- 68 • Jobbe for at flere kommuner oppretter helsestasjontilbud for gutter.
- 69 • Sørge for at viktig informasjon om elevene, som oppfølgingsbehov og utfordringer overføres i
70 overgangen mellom barne-, ungdoms- og videregående skole og lærebedrift.
- 71 • Sikre lærlinger like god tilgang til helsetjenester som elever i andre videregående skoleløp
72 gjennom hele læretiden. For eksempel gjennom fortsatt bruk av skolehelsetjeneste ved den
73 videregående skolen de gikk ut fra eller annet likeverdig tilbud.
- 74 • Jobbe for samlokalisering av kommunale tjenester, for eksempel helsestasjon og
75 ungdomstilbud etter modell fra Tvibit i Tromsø.
- 76 • Inkludere seksuell trakassering og seksuell grensesetting i læreplaner gjennom hele
77 utdanningsløpet.
- 78 • Forbedre seksualundervisningen, blant annet gjennom å i større grad vektlegge egne og
79 andres grenser, følelser og kjønnsroller.
- 80 • Motvirke usunt kroppspress gjennom å innarbeide bedre opplæring om kropp og helse i de
81 nye læreplanene.
- 82 • Innføre et forbud mot markedsføring av kosmetiske inngrep.
- 83 • Fjerne aldersgrensen på 16 år fra bidragsordningen for hormonell prevensjon.
- 84 • Organisere ADHD-utredninger i egne team etter modell fra BUP i Namsos

85

86 **Studenters psykiske helse**

87 Å bli student er en ny fase i livet. Mange opplever overgangen som vanskelig. I SHoT-undersøkelsen
88 (2018) oppgir én av fire studenter at de opplever alvorlige psykiske plager. Like mange sliter med
89 ensomhet. Høyre mener flere må få tilbud om hjelp tidlig, og det må utvikles et større mangfold av
90 behandlingstilbud.

91

92 **Høyre vil:**

- 93
- Støtte etablering veiledet internettbehandling for studenter, etter modell fra for eksempel
94 «eMeistring» i regi Helse Bergen.
 - Jobbe for et mangfold av lavterskeltilbud for studenter som trenger noen å prate med.
 - Arbeide for at samarbeidet mellom helsetjenestene i de ulike kommunene og
96 studentsamskipnadene blir tettere
 - Jobbe for å styrke kompetansen om psykiske helseproblemer på utdanningsinstitusjonene.
 - Styrke tilgangen til informasjon om allerede eksisterende tilbud knyttet til psykisk helse.
- 99